

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 12.08.2022
Published /Yayınlanma 30.09.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Bulut, D., Kılıç Tapu, I. & Ünal, B. (2022). Müzik öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda uygulama öğretmenlerine yönelik bir inceleme. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(87), 1864-1869. <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3204>

Prof. Dr. Damla BULUT

<https://orcid.org/0000-0001-8346-8159>

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, GSEB Müzik Eğitimi ABD, Samsun / TÜRKİYE

Prof. Dr. Ilgım KILIÇ TAPU

<https://orcid.org/0000-0001-6566-026X>

İzmir Demokrasi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü, İzmir / TÜRKİYE

Betül ÜNAL

<https://orcid.org/0000-0002-4835-6060>

MEB, Van Borsa-İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Van / TÜRKİYE

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA UYGULAMA ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK BİR İNCELEME

A REVIEW FOR PRACTICE TEACHERS ACCORDING TO THE OPINIONS OF THE MUSIC TEACHER CANDIDATES

ÖZET

Araştırmanın amacı, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmenliği lisans programında yer alan okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında buldukları uygulama okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin rehberliğine yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak müzik öğretmeni adaylarının uygulama öğretmenleri hakkındaki olumlu ve olumsuz görüşleri tespit edilmiştir. Araştırma betimsel nitelikte nitel bir alan araştırması olarak yürütülmüştür. Bu kapsamda çalışma grubunda yer alan 133 müzik öğretmeni adayının uygulama okullarındaki müzik öğretmenlerinin sürece katkılarına yönelik olumlu ve olumsuz görüşlerini ifade edebilmeleri için oluşturulan açık uçlu sorulara yanıt vermeleri istenmiştir. Müzik öğretmeni adaylarının yöneltilen sorulara ilişkin yazılı görüşleri nitel araştırma teknikleri aracılığıyla çözümlenmiştir. Ulaşılan araştırma sonuçlarında müzik öğretmeni adaylarının uygulama öğretmenlerine yönelik olumlu olarak en fazla öğrencilerle olan iletişimin iyi olması, olumsuz olarak en fazla ders hazırlığının olmaması şeklinde görüşlerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni, Öğretmenlik Uygulaması, Okul Deneyimi, Uygulama Okulu, Öğretmen Adayı.

ABSTRACT

The target of the research is to determine the opinions of music teacher candidates about the guidance of music teachers working in the practice schools where they are within the scope of the school experience and teaching practice course in the music teaching undergraduate program. For this purpose, positive and negative opinions of music teacher candidates about practice teachers are determined. The research is conducted as a descriptive qualitative field study. In this context, 133 music teacher candidates in the study group are asked to answer the open-ended questions created in order to Express their positive and negative views on the contribution of music teachers in practice schools to the process. The written opinions of the music teacher candidates regarding the questions posed are analyzed through qualitative research techniques. As a result of the research, it has been determined that the music teacher candidates have positive opinions about the practice teachers' communication with the students while they have negative opinions about their lesson preparation in advance.

Keywords: Music Teacher, Teaching Practice, School Experience, Practice School, Teacher Candidate.

1. GİRİŞ

Bir toplumu oluşturan bireylerin bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezgisel alanlardaki her türlü ihtiyaçlarının karşılanıp, kişisel donanımları yüksek olarak yetişebilmelerindeki en temel unsurlardan biri eğitimidir. İlgili literatürde eğitim kısaca, kişinin davranışlarını kendi yaşantısı ile gönüllü olarak istenen yönde değiştirme, bu değişiklik sonucunda davranış oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 1972: 12). Bu süreçte temel öğeler olarak karşımıza, öğretmen, öğrenci, içerik ve çevre çıkmakta (Uçan, 2005: 176) ve her biri eğitim sürecinin niteliği üzerinde önemli ve farklı işlevleri yerine getirerek eğitim sürecinin niteliğini etkilemektedir.

Eğitim süreci içerisinde öğrenci, içerik ve çevreyi düzenlediği etkinlikler ile bütünleştiren, eğitim sürecine donanımı, bakış açısı, yaratıcılığı, iletişim becerisi gibi akademik ve kişisel özellikleri ile hayat veren kişi olduğu için ilk olarak ele alınması gereken kavram öğretmendir. Öğretmen, öğretime yön veren, öğrencilerin yaşantılarını düzenlemesine yardım edip davranış değişikliğine yol açan ve böylece, öğrenmeyi sağlayan rehberdir (Binbaşıoğlu, 1994: 272). Özcan'a göre (2011: 20) öğretmen, öğrencilere doğru bilgiye ulaşma ve bu bilgiyi doğru bir şekilde kullanma becerileri kazandıran kişidir. Başka bir tanıma göre öğretmen ise resmi veya özel eğitim kurumlarında öğrenim gören bireylerin mesleki, bilimsel, sanatsal ve teknik ile ilgili bilgileri öğrenmelerine kılavuzluk edip, yön vermekle görevlendirilmiş kimsedir (Özükan ve Özükan, 1982: 1643). Belirtilen tanımlarda yer alan özelliklerinin yanında öğretmenler, yalnızca eğitim ve öğretim işini gerçekleştiren teknik elemanlar değil, öğrencilere ve topluma rol model olacak insanlardır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2017: 2). Bu bağlamda öğretmenin mesleğin gerektirdiği, tutum, davranış, bilgi ve beceriyi kazanmış olması gerekmektedir (Bulut, 2011: 30).

Ülkemizde 1973'te çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir (MEB, 1973: 5101). Bu yasa öğretmenliği yükseköğrenim gerektiren bir ihtisas mesleği olmasını sağlamıştır (Uçan, 2001: 65). Dolayısıyla her meslek gibi öğretmenlik mesleği de önceden hazırlık gerektiren bir meslektir. Gerekli hazırlığın sorumlusu ise öğretmen yetiştiren kurumlardır. Bu kurumlar, öğrencilere, kendi dalları ile ilgili alanlardaki özel bilgiler yanında, genel kültür ve mesleğe hazırlık bilgileri de verilir (Binbaşıoğlu, 1994: 280). Verilen tüm hazırlıkları yeterince bilmeyen, özümseyemeyen, aktaramayan, bilip de uygulayamayan bireylerin öğretmenlik yapması mümkün değildir. Bu nedenler ile öğretmen adaylarının hizmet öncesinde kendilerine sunulan ve hizmet içinde gerekli olan tüm öğretmenlik bilgilerine sahip olmaları gerekmektedir. Çünkü günümüzde öğretmenin öğrenme-öğretme ortamında sürekli değişen rolünün önemi gittikçe artmaktadır.

Geleneksel anlamda bilginin tek kaynağı ve aktarıcısı öğretmen iken günümüzde öğretmen öğrencilere öğrenmenin yollarını öğreten kişi haline gelmiştir. Öğretmenlerin bu yeni rolleri üstlenebilmesi, gerçekleştirebilmesi ve yeterliklerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu gereklilik öğretmenlik bilgilerini içeren mesleki bir eğitim gerektirdiğinden, lisans öğrenimini zorunlu kılmaktadır. Bu öğrenimin de genel kültür eğitimi, özel alan eğitimi ve eğitim bilimsel formasyon eğitiminin bir toplamı değil bir bütünü ve bileşkesi olması gerekmektedir. Bu da öğretmenlik lisans öğreniminde öğretmenleşme/öğretmenleştirme eğitiminin uzun ve bütünsel bir süreç olduğunu göstermektedir. Bu süreçte öğretmen adaylarının söz konusu hedeflenen nitelikler ile hizmet içine dahil olabilmelerinin temeli öğretmenlik lisans eğitimidir. Bu eğitimde ise öğretmen adaylarının hizmet içine hazırlık süreci olan lisans eğitiminde onları hizmet öncesinde hizmet içine taşıyan ve gerçek öğrenme ortamlarında bulunarak tecrübe kazanmalarına imkân veren dersler Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması dersleridir (Uçan, 2001: 74).

Belirtilen dersler eğitim fakültesi-uygulama okulu iş birliği ile gerçekleşmektedir. Bu işbirliği her iki tarafın ortaklaşa sorumluluğu altında yürütülmektedir ve amacı, öğretmen adaylarının kazanmış oldukları alan bilgisi, mesleki bilgi ve becerilerini etkili, verimli, güvenli olarak uygulamaları ve geliştirmeleri için görev ve sorumlulukların eğitim fakültesi ile uygulama okulları arasında paylaşmasını sağlamaktır. Dolayısıyla bu derslerin yürütülmesinde olabildiğince dikkatli, özenli ve duyarlı bir yaklaşım izlenilmeli, konunun uzmanı olan en deneyimli-birikimli öğretim elemanları ile aynı donanımlarda öğretmenlerin süreci işbirliği içerisinde yürüterek doğrudan ve etkin biçimde bu süreçte görev almaları sağlanmalıdır. Böyle bir yaklaşım söz konusu dersleri ve uygulamaların önemini ve saygınlığını olumlu etkileyen ve hak ettikleri ölçüde artıran bir etmendir (Binbaşıoğlu, 1994: 279).

Tüm öğretmen adayları gibi müzik öğretmeni adayları için en önemli aşamalardan biri, alanda kazandığı deneyimdir. Bu deneyimi en verimli şekilde, öğrendiği bilgileri uygulama okullarında öğrencilere aktararak kazanacaktır. Müzik öğretmeni adayına daha öğrencilik yıllarında, alanda deneyim kazandırmaya yönelik dersler; “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleridir (Dündar, 2003: 60).

YÖK/Dünya Bankasının 1998 de yayınladığı Fakülte-Okul işbirliği Kılavuzuna göre (Koç ve diğerleri, 1998: 5) Müzik öğretmeni adaylarının hizmet öncesi eğitimde gördükleri ve mesleki anlamda alanda deneyim kazanmalarına yardımcı olan dersler olan okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin tanımları şu şekildedir;

Okul deneyimi: Öğretmenlik uygulamasına hazırlık aşaması olan, öğretmen adayının öğretim uygulamaları ve becerilerini gözlemlemesi için, öğretmenlik mesleğini tanıtıcı nitelikte planlanmış etkinliklerden oluşan bir süreçtir.

Öğretmenlik uygulaması: Öğretmen adayının öğretmenlik becerilerini kazanması ve geliştirmesi amacıyla uygulama okullarında yürüttüğü etkinlikleri ve sınıf içi öğretim uygulamasını içeren bir süreçtir.

Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde de bu dersler, öğretmen adayının bir sonraki dönem uygulamada göstereceği öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği davranışlara zemin hazırlaması, etkili bir gözlem ve deneyim fırsatı yaratması bakımından vazgeçilmez bir özelliğe sahiptir. Böylesine hassas bir özelliğe sahip olan bu dersin verimliliğinin artırılması nitelikli müzik öğretmenlerinin yetiştirilmesine katkı sağlayacaktır (Varış, 2011: 179).

Müzik öğretmeni adayı olan bireylerin öğretmenlik uygulaması için gerekli koşulları tamamlamasında yardımcı olacak bir diğer ve en önemli derslerden birisi olan öğretmenlik uygulaması dersidir. Müzik öğretmeni adaylarının bu ders sayesinde uygulama okullarında yürütülen etkinliklere ve sınıf içi öğretim uygulamalarına katılmaları mesleki deneyim elde etmeleri açısından önem arz etmektedir.

Bu bilgiler ışığında araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmenliği lisans programında yer alan okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında buldukları uygulama okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin rehberliğine yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak müzik öğretmeni adaylarının uygulama öğretmenleri hakkındaki olumlu ve olumsuz görüşleri tespit edilmiştir. Araştırmanın problem cümlesi “Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Kapsamında Buldukları Uygulama Okullarındaki Öğretmene Yönelik Görüşleri Nelerdir? olarak belirlenmiş alt problemleri ise:

- 1- Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Kapsamında Buldukları Uygulama Okullarındaki Öğretmene Yönelik Olumlu Görüşleri Nelerdir?
- 2- Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Dersleri Kapsamında Buldukları Uygulama Okullarındaki Öğretmene Yönelik Olumsuz Görüşleri Nelerdir? şeklinde oluşturulmuştur.

2. YÖNTEM

Bu bölümde çalışmada kullanılan araştırma modeli, örneklem, veri toplama süreci ve verilerin analizi alt bölümleri yer almaktadır.

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, fakülte-okul işbirliği programı göz kapsamında, müzik öğretmen adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulamaları dersleri üzerine görüş ve değerlendirmelerini tespit etmek amacıyla yapılmış nitel bir çalışmadır. Frankel ve Devers (2000)’e göre nitel araştırmalar, psikolojik ölçümler ve sosyal olaylarla ilgili nicel araştırma yöntemlerine göre daha derinlemesine bilgi sağlarlar ve geleneksel araştırma yöntemleriyle ifade edilmesi güç olan sorulara cevap bulmak için gereklilik arz etmektedir (akt.: Büyüköztürk ve diğerleri, 2016: 244).

2.2. Araştırmanın Örneklemi

Bu araştırmaya, 2015–2016 eğitim-öğretim yılında, Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda okuyan 133 müzik öğretmen adayı katılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırma bulguları tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Uygulama Öğretmenlerine Yönelik Olumlu Görüşleri

Tema	Alt Temalar	İfade Eden Öğretmen Adayları	f	%
Uygulama Okulunda “Öğretmen” Açısından Karşılaşılan <u>Olumlu</u> Durumlar	Öğrencilerle olan iletişim	Ö03, Ö04, Ö05, Ö06, Ö07, Ö09, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö22, Ö23, Ö24, Ö27, Ö30, Ö41, Ö45, Ö47, Ö48, Ö49, Ö50, Ö53, Ö58, Ö59, Ö60, Ö62, Ö63, Ö65, Ö66, Ö67, Ö68, Ö70, Ö73, Ö74, Ö76, Ö78, Ö81, Ö82, Ö84, Ö86, Ö87, Ö88, Ö89, Ö91, Ö94, Ö95, Ö98, Ö99, Ö100, Ö103, Ö105, Ö106, Ö107, Ö110, Ö111, Ö113, Ö114, Ö117, Ö121, Ö123, Ö125, Ö127	66	50,00
	Uygulama öğrencilerine verilen destek	Ö01, Ö02, Ö03, Ö05, Ö07, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17, Ö25, Ö26, Ö28, Ö30, Ö33, Ö35, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41, Ö42, Ö47, Ö48, Ö50, Ö53, Ö58, Ö59, Ö62, Ö63, Ö65, Ö67, Ö70, Ö71, Ö72, Ö73, Ö75, Ö78, Ö79, Ö80, Ö82, Ö83, Ö86, Ö90, Ö91, Ö94, Ö98, Ö103, Ö106, Ö107, Ö110, Ö132	50	37,87
	Tecrübeli olması / Mesleki Deneyim	Ö04, Ö05, Ö06, Ö07, Ö08, Ö15, Ö16, Ö18, Ö20, Ö23, Ö27, Ö29, Ö33, Ö35, Ö36, Ö41, Ö42, Ö45, Ö48, Ö50, Ö51, Ö54, Ö60, Ö63, Ö65, Ö67, Ö68, Ö73, Ö75, Ö76, Ö84, Ö86, Ö87, Ö90, Ö92, Ö94, Ö95, Ö98, Ö99, Ö103, Ö105, Ö110, Ö113, Ö125	44	33,33
	Sınıf yönetimi	Ö01, Ö05, Ö15, Ö24, Ö27, Ö33, Ö36, Ö41, Ö67, Ö74, Ö79, Ö84, Ö87, Ö98, Ö99, Ö102, Ö103, Ö113, Ö114, Ö119	20	15,15
	Öğrenci seviyesine uygun ders anlatımı	Ö04, Ö06, Ö11, Ö15, Ö30, Ö36, Ö47, Ö48, Ö59, Ö62, Ö63, Ö66, Ö79, Ö81, Ö102, Ö103, Ö105, Ö107, Ö110, Ö123	20	15,15
	Mesleğini sevmeye	Ö06, Ö12, Ö23, Ö29, Ö35, Ö37, Ö44, Ö48, Ö71, Ö75, Ö78, Ö83, Ö86, Ö99, Ö107	15	11,36
	Zengin araç-gereç kullanımı	Ö04, Ö07, Ö20, Ö29, Ö39, Ö51, Ö53, Ö65, Ö81, Ö86, Ö97, Ö105	12	9,09
	Dersi zamanında başlayıp bitirme	Ö24, Ö27, Ö47, Ö73, Ö74, Ö76, Ö78, Ö87, Ö91, Ö92, Ö102	11	8,33
	Planlı olma	Ö11, Ö27, Ö30, Ö45, Ö92, Ö97, Ö102, Ö113, Ö127	9	6,81
	Okul müzik etkinliklerinde aktif rol alma	Ö07, Ö20, Ö33, Ö45, Ö49, Ö51, Ö60	7	5,30
	Öğretim yöntem ve tekniklerini uygun ve zengin bir şekilde kullanma	Ö39, Ö47, Ö48, Ö86, Ö97, Ö102	6	4,54
	Sesi ve çalgısını aktif kullanarak ders işleme	Ö86, Ö103, Ö117, Ö123	4	3,03
	Doğru ve tutarlı ölçme ve değerlendirme yapılması	Ö09, Ö15, Ö79, Ö103	4	3,03
	Uygulama öğrencileri ile araç-gereç paylaşımı	Ö25, Ö50, Ö86	3	2,27

Tablo 1.’de müzik öğretmeni adaylarının uygulama okulundaki öğretmene yönelik olumlu olarak belirttikleri görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Öğrencilerle olan iletişim” (%50) alt teması ile ilgili doğrudan alıntı örneği: “Öğrencilerle öğretmenimiz ders dışında arkadaş gibi. Öğrencilere karşı eğlenceli ve sevgi dolu birisi. Aynı zamanda sabırlı davranıyor. Hepsine güler yüz gösteriyor” (Ö003).

“Uygulama öğrencilerine verilen destek” (%37,87) alt teması ile ilgili doğrudan alıntı örneği: “Bizim ders anlatımımızdan önce ve sonra önerilerini ve eksiklerimizi söyleyerek düzeltmemizi istiyor. Bize her konuda yardımcı oluyor ve hep güler yüzlü davranıyor” (Ö001).

“Tecrübeli olması / mesleki deneyim” (%33,33) alt teması ile ilgili doğrudan alıntı örneği: “Dersi başından sonuna kadar çok etkili ve verimli bir şekilde işliyor ve her ders öğretmenimizden yeni bir şey öğreniyoruz. Bizim için eksiksiz bir model” (Ö016).

Buna göre uygulama okulundaki öğretmenlerin öğrencilerle iletişimlerinin oldukça iyi olduğu, müzik öğretmeni adaylarına karşı güler yüzlü olduğu, ders hazırlığında ve ders anlatımından sonra öneriler sunarak onlara geri bildirimlerde bulunduğu bunun yanı sıra iyi birer rol model oldukları söylenebilir.

Tablo 2. Müzik Öğretmeni Adaylarının Uygulama Öğretmenlerine Yönelik Olumsuz Görüşleri

Tema	Alt Temalar	İfade Eden Öğretmen Adayları	f	%
Uygulama Okulunda “Öğretmen” Açısından Karşılaşılan <u>Olumsuz</u> Durumlar	Ders hazırlığının olmaması	Ö14, Ö18, Ö25, Ö31, Ö32, Ö34, Ö37, Ö42, Ö46, Ö52, Ö55, Ö57, Ö73, Ö85, Ö100, Ö108, Ö112, Ö122, Ö127, Ö130, Ö131	21	15,90
	Öğrenci ile iletişimin zayıf olması	Ö19, Ö30, Ö31, Ö37, Ö38, Ö43, Ö55, Ö64, Ö77, Ö79, Ö80, Ö89, Ö93, Ö105, Ö108, Ö111, Ö115, Ö120, Ö130	19	14,39
	Sınıf yönetimi	Ö03, Ö09, Ö12, Ö13, Ö25, Ö36, Ö37, Ö40, Ö59, Ö69, Ö85, Ö88, Ö92, Ö96, Ö105, Ö108	16	12,12
	Kuralcı ve sert yaklaşım	Ö03, Ö08, Ö18, Ö19, Ö31, Ö43, Ö55, Ö77, Ö91, Ö111, Ö116, Ö122, Ö124, Ö128, Ö132	15	11,36
	Yıllık plana göre ders işlenmemesi	Ö03, Ö10, Ö13, Ö25, Ö31, Ö34, Ö37, Ö40, Ö55, Ö72, Ö116, Ö121	12	9,09
	Öğrencilerin anlama düzeylerini belirlememe	Ö31, Ö55, Ö61, Ö88, Ö100, Ö107, Ö112, Ö115, Ö127, Ö129, Ö131	11	8,33
	Sınırlı/Belirli öğretim yöntem ve tekniklerini uygulama	Ö03, Ö25, Ö39, Ö55, Ö100, Ö104, Ö121, Ö126, Ö131	9	6,81
	Staj öğrencilerine yeterli yönlendirme yapmaması	Ö02, Ö04, Ö09, Ö22, Ö31, Ö43, Ö50, Ö55	8	6,06
	Eksik ve yanlış bilgi öğretimi	Ö12, Ö18, Ö22, Ö77, Ö119, Ö121, Ö123, Ö132	8	6,06
	Sınırlı araç-gereç kullanımı	Ö12, Ö31, Ö88, Ö89, Ö93, Ö126, Ö129	7	5,30
	Süreyi iyi kullanamama	Ö27, Ö81, Ö109, Ö124, Ö125, Ö126, Ö132	7	5,30
	Mesleğine değer vermeme / Tükenmişlik	Ö57, Ö108, Ö109, Ö115, Ö122, Ö129	6	4,54
	Tüm sınıfı derse dahil etmeme	Ö09, Ö30, Ö31, Ö55, Ö131	5	3,78
	Öğrencileri ders saatinde serbest serbest bırakma	Ö13, Ö25, Ö37	3	2,27
	Derslerde öncekine dayalı, sonrakine hazırlayıcılık ilişkisinin kurulmaması	Ö25, Ö31, Ö55	3	2,27
	Staj öğrencilerini derste yalnız bırakma	Ö117, Ö120, Ö131	3	2,27
	Ödevlendirmenin olmaması	Ö31, Ö55	2	1,51
	Ölçme ve değerlendirmenin tutarsızlığı	Ö30, Ö117	2	1,51
Müzik sınıfını kullanmaması	Ö22	1	0,75	
Ses kullanımı	Ö61	1	0,75	
Her sınıf düzeyinde aynı konuları aynı şekilde anlatma	Ö32	1	0,75	

Tablo 2.’de müzik öğretmeni adaylarının uygulama okulundaki öğretmene yönelik olumsuz olarak belirttikleri görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Ders hazırlığının olmaması” (%15,90) alt teması ile ilgili doğrudan alıntı örneği: “Hiçbir derse hazırlanarak girmiyor, derslerde sadece şarkı öğretimi yapıyor” (Ö014).

“Öğrenci ile iletişimin zayıf olması” (%14,39) alt teması ile ilgili doğrudan alıntı örneği: “Daha çok öğrencilerle sıcak ilişkiler kuran bir öğretmen beklerdim. Ancak, öğretmen-öğrenci ilişkileri çok kopuk. Hatta sırf bu öğretmenin dersi olduğu için derse girmeyen ya da girmek istemeyen öğrencilerle karşılaştım” (Ö064).

“Sınıf yönetimi” (%12,12) alt teması ile ilgili doğrudan alıntı örneği: “Öğretmen ders içerisindeki disiplini sağlayamıyor ve öğrenciler dersi dinlemiyordu” (Ö013).

Buna göre uygulama okulundaki öğretmenlerin derse hazırlıklı gelmemesinin dersin verimliliğini olumsuz etkilediği, öğrenci-öğretmen ilişkisinin olmaması sınıf yönetimini dahi kurmakta sorunlar çıkmasına neden olduğu söylenebilir.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırma bulguları doğrultusunda müzik öğretmeni adaylarının;

- Uygulama okullarındaki öğretmene yönelik; öğrencilerle olan iletişim (%50,00), uygulama öğrencilerine verilen destek (%37,87), tecrübeli olması/mesleki deneyim (%33,33), sınıf yönetimi (%15,15), öğrenci seviyesine uygun ders anlatımı (%15,15), mesleğini sevmeye (%11,36), zengin araç-gereç kullanımı (%9,09), dersi zamanında başlayıp bitirme (%8,33), planlı olma (%6,81), okul müzik etkinliklerinde aktif rol alma (%5,30), öğretim yöntem ve tekniklerini uygun ve zengin bir şekilde kullanma (%4,45), sesi ve çalgısını aktif kullanarak ders işleme (%3,03), doğru ve tutarlı ölçme ve değerlendirme yapılması (%3,03), uygulama öğrencileri ile araç-gereç paylaşımı (%2,27), şeklinde olumlu görüşlerinin olduğu,
- Uygulama okullarındaki öğretmene yönelik; ders hazırlığının olmaması (%15,90), öğrenci ile iletişimin zayıf olması (%14,39), sınıf yönetimi (%12,12), kuralcı ve sert yaklaşım (%11,36), yıllık plana göre ders işlenmemesi (%9,09), öğrencilerin anlama düzeylerini belirlememe

(%8,33), sınırlı/belirli öğretim yöntem ve tekniklerini uygulama (%6,81), uygulama öğrencilerine yeterli yönlendirme yapmaması (%6,06), eksik ve yanlış bilgi öğretimi (%6,06), sınırlı araç-gereç kullanımı (%5,30), süreyi iyi kullanamama (%5,30), mesleğine değer vermeme / tükenmişlik (%4,54), tüm sınıfı derse dahil etmeme (%3,78), öğrencileri ders saatinde serbest bırakma (%2,27), derslerde öncekine dayalı, sonrakine hazırlayıcılık ilişkisinin kurulmaması (%2,27), uygulama öğrencilerini derste yalnız bırakma (%2,27), ödevlendirmenin olmaması (%1,51), ölçme ve değerlendirmenin tutarsızlığı (%1,51), müzik sınıfını kullanmaması (%0,75), ses kullanımı (%0,75), her sınıf düzeyinde aynı konuları aynı şekilde anlatma (%0,75), şeklinde olumsuz görüşlerinin olduğu, sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçları doğrultusunda;

- Müzik öğretmeni adaylarının gözlemleri doğrultusunda uygulama öğretmenlerinin ders işleyişi bakımından eksiklikler olduğu belirtilmiştir. Bu eksikliklerin ortadan kaldırılması adına Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması derslerinde öğrenci ile iletişim, ders planlama ve ders işleyişi bakımından daha özenli olunması ve alternatif öğretim yolları uygulanması açısından uygulama öğretmenlerinin özendirilmesi,
- Okullarda müzik dersinin önemini gösteren etkinliklere yer verilmesi, öğrencinin eğitimin ve öğretimin merkezinde olduğu ve eğlendiği kadar da kalıcı öğrenmelere yer verildiği derslerin işlenmesi,
- Müzik öğretmen adaylarına rehberlik edecek olan uygulama okullarında görev yapan uygulama öğretmenlerinin, deneyimli, donanımlı, yeniliklere açık, alternatif öğretim ve öğrenme yollarına hakim ve istekli öğretmenler arasından titizlikle seçilmesi,
- Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması dersinin uygulama öğretmeni, müzik öğretmeni aday, öğrenci ve okul yönetimine katkıda bulunabilecek ve işlevsel hale getirebilecek araştırmaların sayısının artırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Binbaşıoğlu, C. (1994). *Genel Öğretim Bilgisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası
- Bulut, D. (2011) Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Programında Yer Alan Okul Deneyimi Dersine Yönelik Görüşleri. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 6(1), 30-46.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi
- Dündar, M. (20003). Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Alanda Eğitim. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Dergisi*, 23(1), 59-67.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Koç, S., Ergezen, S., Ayas, A., Baki, A., Çepni, S., Kıncal, R... & Yılmaz, M. (1998). *Fakülte-Okul İşbirliği*. Ankara: YÖK Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (1973), *Milli Eğitim Temel Kanunu 1739*, 19.07.2022 tarihinde: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> adresinden alındı.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2017), *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*, 19.07.2022 tarihinde Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü: https://oygm.meb.gov.tr/dosyalar/StPrg/Ogretmenlik_Meslegi_Genel_Yeterlikleri.pdf adresinden alındı.
- Özcan, M. (2011). *Bilgi Çağında Öğretmen Eğitimi, Nitelikleri ve Gücü: Bir Reform Önerisi*. Ankara: TED.
- Özkan, A. ve Özkan, B. (1982). *Büyük Sözlük*. Cilt 8. İstanbul: Ansiklopedik Yayıncılık.
- Uçan, A. (2001). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitiminde Kalite Paneli (22 Kasım 2000)*. Ankara
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Variş, Y. A. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi Üzerine Görüşleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 33(33), 177-191.